

Programma

Kamermuziek

1 februari 2014, 12.30 uur

Stichting Vrienden
Kamermuziek

Podium Azijnfabriek | Bethaniestraat 4 | 's-Hertogenbosch

Entree €8,00 | Vrienden gratis

Peter Kranen | piano

J. S. Bach
(1685-1750)

Fransen Suite 5 in G, BWV 816 (1722/25)

- Allemande
- Courante
- Sarabande
- Gavotte
- Bourrée
- Loure
- Gigue

L. v. Beethoven
(1770-1827)

Sonate nr. 30 in E, opus 109 (1820)

- Vivace ma non troppo
- Prestissimo
- Gesangvoll, mit innigster Empfindung
("Andante, molto cantabile ed espressivo")

Pauze

I. Albéniz
(1860-1909)

Suite española, opus 47 (1886/1887)

- Granada (Serenade)
- Cataluña (Courante)
- Sevilla (Sevillanas)
- Cádiz (Canción)

- Asturias (Leyenda)
- Aragón (Fantasía)
- Cuba (Capriccio)
- Castilla (Seguidilla)

Toelichting programma:

Bach werkte in Köthen van 1717 tot 1723 als Kapellmeister van prins Leopold van Anhalt-Köthen. Hier componeerde hij zijn zes 'Suites pour le Clavessin' zoals hij ze zelf noemde. Hij liet zich inspireren door zijn Franse voorgangers zoals Jacques Champion de Chambonnières, Jean Henri d'Anglebert, Louis Couperin, diens neef François Couperin en Jean Philippe Rameau.

Behalve de 'Franse' componeerde Bach ook 'Engelse Suites' en 'Partita's' (ook wel Duitse suites genoemd). Vergeleken hiermee zijn de 'Franse' wat lichtvoetiger en minder polyfoon van karakter (style galant).

Het genre 'suite' was in Bachs tijd zeer populair. Een suite bestaat traditiegetrouw uit een opeenvolging van dansvormen in verschillende maatsoorten en tempi. Als basis zijn er normaal gesproken de Allemande (rustige dans in 4/4 maat van Duitse oorsprong), de Courante (vrolijke dans in 3/4 maat) en de Sarabande (langzame dans in 3/4 met veel versieringen, van oorsprong afkomstig uit Mexico). De suite wordt vrijwel altijd afgesloten met een Gigue (snelle dans in 3/8 of 6/8 afgeleid van de Schotse 'jig').

In deze 5e suite heeft Bach tussen de Sarabande en de Gigue nog toegevoegd een Gavotte (adellijke dans in 2/4), een Bourrée (van oorsprong boerendans) en een Loure (langzame variant van de gigue).

Deze suite is de eerste van de reeks die gecomponeerd is in een majeuretoonsoort. Volgens de 'Affektenlehre' uit die tijd staat G majeur voor een 'vriendelijk, amoureuus'.

De Sonate in E, opus 109 uit 1820 behoort tot de Beethovens 'late werken'. Het is de op twee na laatste sonate die hij componeerde. In tegenstelling tot de voorafgaande 'Hammerklavier Sonate' is opus 109 mild en intiem van karakter. Dit geldt in ieder geval voor zowel het eerste als het laatste deel.

Het eerste deel begint met een thema waarvan het ritme moeilijk te bepalen lijkt en Beethoven wijst hiermee al richting romantiek of zelfs impressionisme. Een dramatisch adagio-thema vormt een duidelijk contrast.

Het middendeel, een stormachtig prestissimo, vormt een heftig contrast met de hoekdelen.

Het zwaartepunt van de sonate ligt duidelijk op het laatste deel. Op het prachtige zangthema volgen een aantal variaties waarna er een heftige climax

wordt opgebouwd met o.a. lange dubbeltrillers. Helemaal aan het slot keert het oorspronkelijke thema, als herboren, weer in alle rust terug. In werkelijkheid heeft de componist deze sonate nooit zelf kunnen horen aangezien hij op het moment van componeren al volledig doof was.

De Suite española, opus 47 is een van de meest uitgevoerde en meest populaire werken van Albéniz. Hoewel het werk oorspronkelijk voor piano is gecomponeerd zijn een aantal delen ervan tevens bekend in de vorm van transcriptie voor één of meer gitaren of voor orkest. Met name de 'Asturias' is populair.

Oorspronkelijk bestond het werk uit slechts vier delen: Granada, Cataluña, Sevilla en Cuba. Na de dood van Albéniz voegde de uitgever Hofmeister nog vier delen toe (Cádiz, Asturias, Aragón en Castilla) en publiceerde het geheel als opus 47. Deze laatste werken waren al eerder gepubliceerd bij andere uitgevers en soms onder een andere titel.

De titels van de afzonderlijke delen verwijzen in principe naar de geografische regio waarop het stuk geïnspireerd is (tussen haakjes achter de titel staan de bijbehorende muzikale vormen of dansen). Ook Cuba hoorde omstreeks 1880 nog bij Spanje.

Peter Kranen studeerde piano aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam bij Jan Wijn. Als concerterend pianist speelt hij niet alleen solistisch maar treedt ook op in samenwerking met diverse kamermuziekensembles, orkesten en vocalisten.

In Nederland speelde hij met diverse orkesten waaronder het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het Limburgs Symphonie Orkest en het VU Orkest Amsterdam.

Met Esther Ofarim en de kletzmer-klarinetist Giora Feidman trad hij in Berlijn en Hamburg op in de musical 'Ghetto', die in 1984 werd uitgeroepen tot beste theaterproductie van de stad Berlijn.

Met het ensemble 'Members of the Concertgebouw Orchestra' maakte hij een succesvolle tournee naar Japan.

Als begeleider werkte hij met diverse bekende vocalisten waaronder Len del Ferro, Arjan Blanken, Henk Poort, Harald Quaaden, Janine Scheepers, Alex Grigorev, Henk Smit, Ernst-Daniël Smid en Sytse Buwalda. Ook werkt hij regelmatig mee aan radio- en TV-producties waaronder het TV-programma 'Una Voce Particolare'.

Voor het CD-label 'Raptus Records' nam hij in de afgelopen jaren een aantal pianostukken op die het predikaat 'World Premiere Recording' meekregen. Het betreft hier 'juweeltjes' uit de pianoliteratuur die ten onrechte in de vergetelheid

zijn geraakt van o.a. de componisten Méhul, Séjan, Ries en Van Beethoven. De laatst verschenen CD bevat o.a. Beethovens originele pianoversie van 'Wellingtons Sieg'.

Verder is Peter Kranen docent, coach en begeleider van jonge muzikale talenten in Amsterdam.

Vrienden Kamermuziek 's-Hertogenbosch

U wordt Vriend voor € 100,- per jaar. Voor elke volgende bewoner op uw adres betaalt u € 60,-.

Uw aanmelding is meer dan welkom bij onze Vriendenadministratie

Sint Jacobstraat 13, 5211 LP 's-Hertogenbosch, 073 - 55 30 062, Rabo 11.62.41.608

Meer informatie: info@kamermuziekshertogenbosch.nl en www.kamermuziekshertogenbosch.nl

De rozen zijn
aangeboden door

Bloemsierkunst P. van Prooijen

Hinthamerstraat 202 - Tel. 073-6142226 - Fax. 073-6142226 - 5211 MX - 's-Hertogenbosch